

ВІДТВОРЕННЯ НАСЕЛЕННЯ

Підготувал студентк 31 ОА
Ткачов Владлен

- ▣ Природний рух (відтворення) населення — процес збереження в часі та просторі конкретно-історичної міри даного населення. Співвідношення між народжуваністю й смертністю в різних регіонах світу і країнах неоднакові. На природний приріст населення впливають багато чинників: соціально-економічний, матеріальний, культурний, становище жінок у суспільстві, особливості статевої та вікової структури населення, традиції, звичаї, політика в державі щодо народонаселення тощо. Розрізняють два типи відтворення населення.

▣ Перший тип відтворення поширюється на країни з розвинутою економікою – країни Європи, Північної Америки, Австралію і Нову Зеландію.

Для цього типу характерні невисокі та низькі показники народжуваності й смертності та уповільнені темпи природного приросту населення, що зумовлено демографічними й соціально-економічними причинами. Показник смертності — дуже низький, а природний приріст становить 5-10 осіб на 1000 жителів. Частка людей похилого віку — збільшується, а кількість народжених малюків зменшується.

- ▣ Є країни, в яких не забезпечується розширене відтворення населення. Вони мають «нульовий» або низький природний приріст (наприклад, *Італія, Велика Британія, Польща*)

- Є країни з від'ємним природним приростом, де смертність перевищує народжуваність (наприклад, Україна, Росія, Білорусь, Угорщина, Німеччина, Болгарія).

- ▣ Як наслідок загальна кількість населення зменшується, а кількість людей похилого віку збільшується, відбувається процес «старіння» нації. Демографи називають явище глибокого порушення відтворення населення, що загрожує самому його існуванню, депопуляцією, або демографічною кризою.

Статевий склад

- ▣ У країнах Європи, СНД, Північної Америки чисельно переважають жінки.
- ▣ У країнах Австралії та Океанії кількість чоловіків та жінок приблизно є однаковою.

Віковий склад

- У більшості країн Європи і Північної Америки, для яких характерний перший тип відтворення населення, переважає населення старших вікових груп.

Прогноз

- ▣ У період 2009-2050 рр. чисельність населення в 45 розвинутих країнах, за прогнозами, зменшиться. Наприклад, у Росії чисельність населення зменшиться на 33 млн осіб, в Японії - на 25 млн осіб, в Україні - на 15 млн осіб, у Німеччині - на 8,4 млн осіб, а в Польщі - на 7,7 млн осіб.

Проблема

Старіння населення породжує проблеми, пов'язані із забезпеченням фінансової стабільності як пенсійних систем, заснованих на перерозподілі доходів, унаслідок чого частина доходів молодих поколінь використовується на користь як старших поколінь, так і системи охорони здоров'я. Оскільки жінки становлять більшість літніх людей і протягом свого життя меншою мірою задіяні на ринку праці, вони особливо ризикують опинитися серед незаможних у літньому віці.

Старіння населення може забезпечити додаткове і постійне збільшення доходу на душу населення і економічне зростання, за тієї умови, що внаслідок зменшення кількості дітей більше жінок поповнюватимуть ринок робочої сили, що обсяг інвестицій у сектори охорони здоров'я і освіти збільшуватиметься і що люди відкладатимуть більше коштів, необхідних для життя протягом тривалішого періоду перебування на пенсії. Проте відповідні результати залежатимуть від створення належних інститутів і прийняття на озброєння стратегій, які сприяють накопиченню людського та фізичного капіталу.